

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 12/2021-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu Ivana Fiačana a zo sudcov Ladislava Duditša, Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Jany Laššákovéj, Miloša Maďara, Petra Molnára, Petra Straku (sudca spravodajca), Ľuboša Szigetiho a Martina Vernarského o návrhu **skupiny 32 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky**, zastúpených advokátskou kanceláriou KALLAN Legal s. r. o., Súmračná 25, Bratislava, IČO 52 304 604, v mene ktorej koná advokát a konateľ spoločnosti JUDr. Robert Kaliňák, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade ustanovenia § 63 ods. 1 písm. f) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov s Ústavou Slovenskej republiky, Chartou základných práv Európskej únie a Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o skončení zamestnania z podnetu zamestnávateľa č. 158/1982 a čl. II bodu 1 zákona č. 76/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s Ústavou Slovenskej republiky, Chartou základných práv Európskej únie, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o podpore kolektívneho vyjednávania o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať č. 98/1949 a s Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o podpore kolektívneho vyjednávania č. 154/1981 a ustanovenia § 3 ods. 2 písm. b) a § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 103/2007 Z. z. o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o tripartite) s Ústavou Slovenskej republiky za účasti vlády Slovenskej republiky ako vedľajšieho účastníka konania takto

r o z h o d o l :

1. Návrh **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. Návrhu na pozastavenie účinnosti **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie:

I.

Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov

1. Ústavnému súdu bol 22. júna 2021 elektronicky (mailom) a 24. júna 2021 v listinnej podobe (poštou) doručený návrh skupiny 32 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovatelia“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o súlade

a) ustanovenia § 63 ods. 1 písm. f) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej aj „napadnuté ustanovenie Zákonníka práce“) s čl. 35 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 12 ods. 2, čl. 36 ods. 1 písm. b) ústavy a čl. 15 ods. 1 v spojení s čl. 21 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a čl. 4 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o skončení zamestnania z podnetu zamestnávateľa č. 158/1982,

b) čl. II bodu 1 zákona č. 76/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej aj „napadnuté ustanovenie zákona č. 76/2021 Z. z.“), s čl. 1 ods. 1, čl. 36 ods. 1 písm. g) a čl. 55 ods. 2 ústavy, čl. 28 charty, čl. 11 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o podpore kolektívneho vyjednávania o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať č. 98/1949 a s Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o podpore kolektívneho vyjednávania č. 154/1981,

c) ustanovenia § 3 ods. 2 písm. b) a § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 103/2007 Z. z. o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o tripartite) (ďalej aj „napadnutých ustanovení zákona o tripartite“) s čl. 37 ods. 2 a 3 ústavy.

2. V návrhu na začatie konania navrhovatelia zároveň navrhujú, aby ústavný súd rozhodol o pozastavení účinnosti nimi označených napadnutých ustanovení zákona o tripartite špecifikovaných v bode 1 písm. c) tohto rozhodnutia.

I.1. Namietaný nesúlad napadnutého ustanovenia Zákonníka práce s čl. 35 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 12 ods. 2, čl. 36 ods. 1 písm. b) ústavy a čl. 15 ods. 1 v spojení s čl. 21 ods. 1 a čl. 4 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o skončení zamestnania z podnetu zamestnávateľa č. 158/1982:

3. Napadnuté ustanovenie § 63 ods. 1 písm. f) Zákonníka práce, podľa ktorého môže dať zamestnávateľ zamestnancovi výpoveď aj z dôvodu, že zamestnanec dovŕšil 65 rokov veku a vek určený na nárok na starobný dôchodok, je podľa názoru navrhovateľov ústavne nesúladné. Navrhovatelia v podstatnom uvádzajú, že napadnuté ustanovenie Zákonníka práce zavádza priame rozlišovanie v prístupe k základným právam vyjadreným v referenčných právnych normách (právo uskutočňovať zárobkovú činnosť, právo na prácu a právo na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní), pričom rozlišovanie spočíva výlučne v osobnej charakteristike znevýhodnených osôb. Poukazujú na to, že napadnuté ustanovenie umožňuje zamestnávateľovi dať výpoveď zamestnancovi len z dôvodu jeho veku.

4. K otázke vekovej diskriminácie navrhovatelia odkázali na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 3/00, v ktorom cit. „Pri možnostiach profesionálneho uplatnenia treba dbať na rovnosť príležitostí bez ohľadu na vek, k čomu Slovenskú republiku zaväzuje aj Dohovor medzinárodnej organizácie práce č. 111 o diskriminácii v povolani... Podľa názoru ústavného súdu treba rozlišovať obmedzenia základných práv a slobôd (negatívnu diskrimináciu) z dôvodu: 1. nízkeho veku... 2. vysokého veku, ktoré sú v zásade neprípustné, lebo samotný vek ešte neznižuje psychické a fyzické schopnosti človeka tak, aby to ospravedlňovalo obmedzenie jeho práv a hlavne vplyv veku na ľudské schopnosti je individuálny. Obdobné obmedzenia musia byť výslovne uvedené v ústave.“

5. Rozlišovanie v prístupe k základným právam podľa veku nemusí byť podľa navrhovateľov neprípustným vždy. Ústavná konformita je podmienená danosťou naliehavej spoločenskej potreby (legitímny cieľ) a nevyhnutnosťou realizovať túto potrebu cez rozlišovanie k prístupu k základným právam (proporcionalita).

6. Odkazujú na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“), v súlade s ktorou nie je zákonná úprava, ktorá nepredpokladá „automatický odchod do dôchodku“ na základe kolektívnej zmluvy, ale zánik pracovného pomeru zveruje do výlučnej dispozičnej sféry zamestnávateľa. Napadnutým ustanovením Zákonníka práce vzniklo zamestnávateľovi právo dať zamestnancovi výpoveď len z dôvodu dosiahnutia určitého veku, pričom uvedené právo nie je viazané na žiadnu predchádzajúcu dohodu sociálnych partnerov, ale je zverené do výlučnej dispozičnej sféry jednej strany. Navrhovatelia zároveň vytýkajú postup, akým sa napadnuté ustanovenie Zákonníka práce stalo súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, a to v dôsledku pozmeňovacieho návrhu predloženého v pléne, po skončení rokovania výborov a prijatého bez akejkolvek verejnej diskusie či pripomienkového konania alebo sociálneho dialógu.

7. V závere navrhovatelia poukazujú na nesúlad napadnutého ustanovenia Zákonníka práce s podmienkami legitimacy a proporcionality (bod 5 tohto rozhodnutia). Napadnuté ustanovenie bolo odôvodnené „snahou o podporu celkovej zamestnanosti v Slovenskej republike, ako aj snahou o medzigeneračnú výmenu zamestnancov na pracovisku“ a označené za „zákonné zriadenie vyváženej vekovej štruktúry v záujme podpory zamestnávania nových pracovníkov“. Podľa názoru navrhovateľov je odôvodnené práve takým typom dôvodov, ktoré Súdny dvor označuje za nedostatočné a nespĺňajúce požiadavku vysoko nastavenej kontrolnej hranice. Uzatvárajú, že medzi deklarovaným cieľom (podpora celkovej zamestnanosti a prijímanie nových pracovníkov) a zvoleným nástrojom (výrazné zjednodušenie prepúšťania) chýba akýkoľvek rozumný vzťah. Zvolené prostriedky nie sú nevyhnutné a navyše sa javia byť k deklarovanému cieľu protichodnými.

I.2. Namietaný nesúlad napadnutého ustanovenia zákona č. 76/2021 Z. z. s čl. 1 ods. 1, čl. 36 ods. 1 písm. g) a čl. 55 ods. 2 ústavy, čl. 28 charty, čl. 11 dohovoru a Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o podpore kolektívneho vyjednávaní o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať č. 98/1949 a s Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o podpore kolektívneho vyjednávaní č. 154/1981:

8. Napadnutým ustanovením zákona č. 76/2021 Z. z. boli derogované ustanovenia § 7, § 7a, §9a a § 9b zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „derogované ustanovenia zákona o kolektívnom vyjednávaní“). Derogované ustanovenia zákona

o kolektívnom vyjednávaní umožňovali využívanie mechanizmu rozširovania, tzv. extenziu reprezentatívnych kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa (ďalej len „RKZ“).

9. Navrhovatelia uvádzajú, že dôsledkom zrušenia uvedených ustanovení zákona o kolektívnom vyjednávaní je úplný zánik zákonnej možnosti rozšíriť RKZ na príslušné odvetvie. Derogované ustanovenia pritom reflektovali rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 31/2015 tým, že vytvárali podmienky pre dosahovanie rovnováhy medzi právami a záujmami aktérov sociálneho dialógu. Plošné odstránenie inštitútu extenzie kolektívnych zmlúv vytvára priestor pre vznik nerovností v pracovných podmienkach medzi zamestnancami vykonávajúcimi porovnateľnú prácu. V ďalšom navrhovatelia poukazujú, že napadnuté ustanovenie zákona č. 76/2021 Z. z. jednoznačne posilňuje tendencie k sociálnemu dumpingu a deformuje podmienky hospodárskej súťaže v rámci jednotlivých ekonomických odvetví.

10. Reprezentatívnosť kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa obsiahnutá v derogovaných ustanoveniach zákona o kolektívnom vyjednávaní zabezpečovala rovnováhu medzi právami zamestnávateľov na jednej strane a verejným záujmom a ochranou hospodárskej súťaže na strane druhej. Podľa navrhovateľov je bez takejto rovnováhy oslabená nielen ochrana verejného záujmu, ale je aj priamo zasiahnuté do základov hospodárskej súťaže, a to do rovnosti pravidiel týkajúcich sa relevantného trhu.

11. K referenčným právnym normám, ktorými sú aj označené Dohovory Medzinárodnej organizácie práce, navrhovatelia citujú niektoré časti a poukazujú na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 31/2015, z ktorého podľa nich vyplýva, že tak, ako nie je prípustnou paušálna a nepodmienená extenzia RKZ, tak nie je prípustným ani jej paušálne vylúčenie. Ak ústavný súd poskytol ochranu právam, ktoré boli dotknuté nedostatočne sofistickou zákonnou úpravou extenzie, mal by ju poskytnúť aj právam, ktoré sú dotknuté zrušením, čo len teoretickej možnosti extenzie.

12. Zákonná úprava, ktorá bez odôvodnenia a bez legitímneho dôvodu úplne ruší možnosť extenzie RKZ, zasahuje do podstaty a do základných podmienok praktického uplatnenia práva na kolektívne vyjednávanie, ktoré je integrálnou súčasťou práva podľa čl. 11 dohovoru. Nesúlad s čl. 11 dohovoru zároveň zakladá aj nesúlad s čl. 28 charty.

13. Podľa navrhovateľov je napadnuté ustanovenie zákona č. 76/2021 Z. z. v protismere aj s legislatívnymi zámermi Európskej únie a poukazujú na návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o primeraných minimálnych mzdách v Európskej únii z 28. októbra 2020.

14. Navrhovatelia napádajú aj samotný legislatívny proces pri prijímaní napadnutého ustanovenia zákona č. 76/2021 Z. z., keď konštatujú, že síce k formálnemu porušeniu rokovacieho poriadku Národnej rady Slovenskej republiky nedošlo, ale na proces tvorby zákonov sa nevzťahujú len formálne pravidlá. Je potrebné dodržiavať aj požiadavky materiálnej povahy týkajúce sa právnej istoty, zákazu svojvôle a základných pravidiel tvorby práva v demokratickom právnom štáte. Ako učebnicový príklad svojvôle hodnotia, keď právny inštitút extenzie RKZ, ktorý tvorí súčasť právneho poriadku Slovenskej republiky 30 rokov, je bez náhrady zrušený pozmeňovacím návrhom.

I.3. Namietaný nesúlad napadnutých ustanovení zákona o tripartite s čl. 37 ods. 2 a 3 ústavy:

15. Navrhovatelia považujú napadnuté ustanovenia zákona o tripartite, definujúce v podstate reprezentatívne združenie zamestnávateľov a reprezentatívne združenie odborových zväzov v situáciách, ak relevantné subjekty zastrešujú menej ako 100 000 zamestnancov, za neudržateľné a nezmyselné. Uviedli, že fungovanie napadnutých ustanovení je možné len za predpokladu, že podmienky reprezentatívnosti splnia práve tri združenia zamestnávateľov alebo odborových zväzov. Ak sa však ich počet zníži pod tri, napadnuté ustanovenia uprednostnia tie menej reprezentatívne, na úkor reprezentatívnejších združení, pričom nereguluje ani ich počet. Ako príklad uvádzajú, že namiesto dvoch najväčších reprezentatívnych združení sa tak na tripartite bude môcť zúčastniť napr. 14 menších združení. Navrhovatelia ďalej poukazujú, že ak sa počet reprezentatívnych združení zvýši nad tri, na tripartitu „sa zmestia“ maximálne tri z nich.

16. Časť za bodkočiarkou napadnutého ustanovenia zákona o tripartite navyše predstavuje neprimeraný zásah do práva na účasť na sociálnom dialógu. Zásah navrhovatelia vzhliadajú v tom, že aj ak združenie zamestnávateľov alebo združenie odborových zväzov splní podmienky reprezentatívnosti, nebude sa za reprezentatívne považovať v prípade, ak v danom odvetví pôsobia aspoň tri iné združenia, zastupujúce čo len o jedného zamestnanca viac. Takúto redukciu práva zúčastniť sa na sociálnom dialógu považujú navrhovatelia za svojvoľnú. Nie je zrejmé, z akého dôvodu má byť pri vyššom počte porovnateľne reprezentatívnych združení účasť na sociálnom dialógu dostupná maximálne trom z nich. Pre takéto obmedzenie neexistuje rozumný, vecne opodstatnený, a teda legitímny dôvod.

17. Vo väzbe k príslušným referenčným právnym normám podmieniť účasť zástupcov sociálnych partnerov na tripartite splnením zákonom ustanovených podmienok je prípustné len za predpokladu, že tieto podmienky sledujú legitímny cieľ a sú vo vzťahu k nemu primerané. Napadnuté ustanovenia zákona o tripartite však prístup k účasti na sociálnom dialógu nastavili tak, že nie je splnená ani jedna z materiálnych podmienok ústavnej prípustnosti.

II.

Predbežné prerokovanie návrhu na začatie konania

18. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom [čl. 124 a čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy], pristúpil na neverejnom zasadnutí pléna k predbežnému prerokovaniu návrhu na začatie konania, a to v súlade s čl. 131 ods. 1 ústavy, ako aj s § 7 ods. 1 písm. a) a § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Účelom predbežného prerokovania návrhu je zistenie, či a v akom rozsahu možno návrh prijať na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

19. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zistil, že navrhovatelia podali návrh ako subjekt procesne legitimovaný podľa čl. 130 ods. 1 písm. a) ústavy [pozri tiež § 74 písm. a) zákona o ústavnom súde]. Z prílohy 1 k návrhu, v zmysle ktorej navrhovatelia podpísali

samotný návrh, vyplýva, že návrh na začatie konania podalo 32 poslancov národnej rady. Podmienka podľa čl. 130 ods. 1 ústavy, aby návrh podala najmenej pätina poslancov národnej rady, bola nepochybne splnená. Zároveň je skupina poslancov riadne zastúpená právnym zástupcom.

20. Z obsahu návrhu na začatie konania vyplýva, že sú splnené všetky požiadavky ustanovené v § 39 v spojení s § 75 zákona o ústavnom súde. Navrhovatelia v návrhu presne označili jednotlivé ustanovenia právnych predpisov, ktorých nesúlad namietali, a uviedli dôvody, ktoré ich viedli k pochybnostiam o ich súlade s konkrétnymi článkami ústavy, dohovoru, charty, Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o skončení zamestnania z podnetu zamestnávateľa č. 158/1982, Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o podpore kolektívneho vyjednávania o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať č. 98/1949 a Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o podpore kolektívneho vyjednávania č. 154/1981.

21. Samotné dôvody nesúladu napadnutých ustanovení (bod 1 tohto rozhodnutia) uvedené v návrhu považuje ústavný súd za vhodné podrobiť meritórnemu prieskumu. Vo vzťahu k námietkam navrhovateľov týkajúcich sa namietaného nesúladu napadnutého ustanovenia Zákonníka práce bude ústavný súd skúmať, či napadnuté ustanovenie ústavne konformným spôsobom zasiahlo do základných práv (najmä práva uskutočňovať zárobkovú činnosť, práva na prácu a práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní) a či rozdielny prístup k základným právam v napadnutom ustanovení Zákonníka práce, a to podľa kritéria veku, je prípustným. Vo vzťahu k ďalším námietkam pôjde predovšetkým o posúdenie, či derogáciou ustanovení zákona o kolektívnom vyjednávaní došlo k porušeniu práva na kolektívne vyjednávanie, resp. k obmedzeniu hospodárskej súťaže a či napadnutými ustanoveniami zákona o tripartite mohlo dôjsť k neprípustnému obmedzovaniu počtu (činnosti) reprezentatívnych odborových organizácií, resp. reprezentatívnych združení zamestnávateľov. Úlohou ústavného súdu bude následne meritórne posúdiť súlad napadnutých ustanovení s namietanými referenčnými právnymi normami.

22. Ústavný súd nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné návrh pri predbežnom prerokovaní čo i len v časti odmietnuť (§ 56 ods. 2 v spojení s § 55 zákona o ústavnom súde), a preto bol návrh v súlade s § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde prijatý na ďalšie konanie v celom rozsahu (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.

Návrh na pozastavenie účinnosti napadnutých predpisov

23. Podľa čl. 125 ods. 2 ústavy ak ústavný súd prijme návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov na ďalšie konanie, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo ak hrozí iný vážny nenapraviteľný následok (rovnako § 78 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd tak môže v zmysle § 78 zákona o ústavnom súde urobiť aj bez návrhu.

24. Ústavný súd na tomto mieste pripomína, že pozastavenie účinnosti zákona je vážnym zásahom do právomoci legislatívneho orgánu, preto k nemu pristupuje výnimočne, ak je ohrozenie

základných práv a slobôd, resp. hrozba hospodárskej škody alebo iného nenapraviteľného následku dostatočne konkretizovaná, pričom z okolností prípadu zjavne vyplýva, že tieto následky možno považovať za preukázané, a teda opodstatnené, a to najmä povahou právneho predpisu alebo jeho časti či jednotlivého ustanovenia, ktorý bol napadnutý v konaní o súlade právnych predpisov (m. m. PL. ÚS 10/2014). Ústavný súd k tomu dodáva, že uvedené ohrozenie, resp. hrozba by mali byť bezprostredné.

25. Ohrozenie základných práv a slobôd znamená, že ďalším uplatňovaním napadnutého právneho predpisu, jeho časti alebo jeho ustanovenia bude zúžený chránený rozsah jednotlivých základných práv a slobôd alebo bude výkon týchto práv a slobôd obmedzovaný (sťažovaný) neprimeranými podmienkami či prekážkami.

26. Ústavný súd musí pri úvahách o ohrození základných práv a slobôd vziať taktiež do úvahy (a) štandard práv (právnú pozíciu) jednotlivcov z obdobia pred napadnutou právnou úpravou, (b) rozsah, v akom bol daný štandard zmenený novou právnou úpravou, a (c) k čomu smeruje návrh na pozastavenie a návrh meritórneho rozhodnutia. Ďalej je dôležité prihliadať na (d) reverzibilitnosť právnej pozície jednotlivcov [(ne)napraviteľnosť záťaž spôsobených napadnutou právnou úpravou] a, prirodzene, aj na (e) charakter základného práva, o ohrozenie ktorého ide (porovnaj uznesenie o prijatí PL. ÚS 24/2019).

27. Navrhovatelia navrhujú pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení zákona o tripartite [špecifikované v bode 1 písm. c) tohto rozhodnutia]. Návrh na pozastavenie účinnosti navrhovatelia odôvodnili tým, že ich ďalšie uplatňovanie ohrozuje základné práva a slobody.

28. Podľa názoru navrhovateľov napadnuté ustanovenia zasahujú do práva sociálnych partnerov na účasť na sociálnom dialógu. Za osobitne naliehavú považujú ochranu tohto práva v situácii, keď Slovenská republika sa dostáva do konfrontácie s ekonomickými následkami pandémie. Pri prijímaní ekonomických opatrení je preto potrebné zohľadniť čo najširšie spektrum reprezentatívnych zamestnávateľských a odborových združení. Poukazujú na to, že napadnuté ustanovenia zákona o tripartite nezmyselne, neprimerane a bez legitímneho dôvodu okliešťujú účasť sociálnych partnerov na rokovaní tripartity.

28.1. Ak by došlo k pozastaveniu účinnosti napadnutých ustanovení, na strane štátnych orgánov by nevznikla žiadna ujma a už vôbec nie ujma nezvratná, pretože na zloženie tripartity by sa uplatnili doterajšie pravidlá.

28.2. Navrhovatelia sú presvedčení, že počas rozhodovania ústavného súdu o tomto návrhu je potrebné ponechať v účinnosti znenie zákona o tripartite, ktoré podmienky účasti sociálnych partnerov na rokovaní tripartity neobmedzuje zmätočným a nelegitímnym vymedzením ich reprezentatívnosti.

29. Ústavný súd dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení zákona o tripartite, a návrhu na pozastavenie ich účinnosti preto nevyhovelo (bod 3 výroku tohto rozhodnutia). S účinnosťou napadnutých ustanovení zákona o tripartite nie je spojené priame, resp. bezprostredné a konkrétne ohrozenie základného práva podľa čl. 37 ods. 2 a 3 ústavy (v konečnom dôsledku sociálny dialóg medzi štátom a sociálnymi partnermi v určitom rozsahu naďalej prebieha). Nie je daná ani priama, resp. bezprostredná a konkrétna hrozba značnej hospodárskej škody alebo iného vážneho nenapraviteľného následku takej intenzity a závažnosti, ktoré by odôvodňovali pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení zákona o tripartite ešte pred

samotným meritórnym preskúmaním ich súladu s ústavným poriadkom, a tým uplatnenie „výnimočnej“ právomoci ústavného súdu vyplývajúcej z čl. 125 ods. 2 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2021

Ivan Fiačan
predseda Ústavného súdu
Slovenskej republiky